

Motion till riksdagen

1988/89:822

av Arne Kjörnsberg m.fl.(s)

Utbildning i miljöfrågor

Miljösituationen i Västsverige är som bekant allvarlig. Just därför att vi har stora problem, bland annat vad gäller luft- och havsföroreningar, är det speciellt naturligt för oss att fundera över vissa avgörande förutsättningar för att situationen på längre sikt skall förbättras.

I två andra motioner har vi pekat på vikten av konkreta åtgärder vad gäller trafik och försurningskadorna.

I denna motion tar vi upp miljöfrågorna ur utbildningsperspektiv.

En grundläggande förändring som vi anser nödvändig är att miljöfrågorna integreras på ett naturligt sätt på alla nivåer inom utbildningssystemet, från förskola till högskola. Vår övertygelse är att om förståelse skall vinnas för de stora förändringar av vårt samhälle som kommer att bli nödvändiga måste alla medborgare få ökade kunskaper om miljöproblemen.

Miljöteknik bör ingå i all naturvetenskaplig och teknisk utbildning vid högskolorna. För att få den nödvändiga bredden och förståelsen för dessa frågor måste dessutom undervisning i detta ämne också ges på ekonomi-, juridik-, journalist- och lärarutbildningslinjerna samt vid all samhällsvetenskaplig utbildning.

Det är dessutom nödvändigt att redan yrkesverksamma personer får möjlighet att utbilda och/eller vidareutbilda sig i miljövärd. Detta kan exempelvis gälla tekniker, ingenjörer, lärare, företagsledare och politiker. Ett skäl till detta är att utvecklingen går så fort, nya kunskaper genom forskning vinnas ständigt och att miljöproblemen förändras.

Frågan om livsmedlens kvalitet diskuteras nu allt flitigare. Efterfrågan på s.k. alternativt odlade produkter blir allt större på marknaden. Frågan om minskad kemikalieanvändning i de traditionella odlingsformerna står ständigt på dagordningen. Även här går forskningen snabbt framåt. För att bereda möjlighet för intresserade att lära sig mer om ett miljövänligt jordbruk borde lantbruksskolorna kunna erbjuda utbildning på detta område. Det kan gälla alternativodling, alternativ teknik och landskapsvärd.

En icke oväsentlig del av de kemikalier som används i landet förbrukas i villaträdgårdar och på odlingslotter. Bland dessa "hobbyodlare" blir intresset allt större för att odla utan kemikalier. Även bland dessa grupper är det nödvändigt med större kunskaper. En möjlig väg borde vara att hushållnings-sällskapen får i uppdrag att i samarbete med förslagsvis studieförbunden utarbeta lämpliga studiematerial om dessa frågor.

Som vi tidigare framhållit är miljöproblemen i Västsverige speciella och i

vissa stycken betydligt svårare än i övriga delar av landet. Detta gäller, som vi tidigare sagt, särskilt försurningen och havsmiljöproblemen. Med denna bakgrund är det nödvändigt och naturligt att det i vårt område skapas speciella utbildningslösningar och att kraftsamling åstadkommes. Regionens industristruktur med dominans av bilindustri och tunga industriella processer motiverar speciell satsning på olika former av miljöteknisk utbildning och forskning. Det förefaller oss naturligt att Chalmers tekniska högskola och Göteborgs universitet bör utvecklas till ett centrum för miljövetenskaplig forskning och utbildning med betoning på miljöteknik. Eftersom forskning, som vi tidigare sagt, är nödvändig och en naturlig del bör en professur i miljöteknik inrättas vid Chalmers. Möjligheterna att inrätta en särskild utbildningslinje i detta ämne vid Chalmers bör också utredas. Det senare motiveras av den numera stora efterfrågan på ingenjörer med miljöteknisk specialisering.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att miljövärd skall ingå i alla utbildningar från förskola till högskola,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att miljöteknik bör ingå i all naturvetenskaplig och teknisk utbildning vid högskolorna, vidare vid utbildningen på ekonomi-, juridik-, journalist- och lärarutbildningslinjerna samt vid samhällsvetenskaplig utbildning,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att möjligheter måste skapas för redan yrkesverksamma, t.ex. tekniker, ingenjörer, lärare, företagsledare och politiker, att utbilda/vidareutbilda sig i miljövärd,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att lantbruksskolorna bör erbjuda utbildning i alternativ odling, alternativ teknik och landskapsvärd,
[att riksdagen uttalar sig för att hushållningssällskapen, om möjligt tillsammans med studieförbunden, bör utarbeta lämpligt studiematerial om kemikaliefritt odlande,¹]
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att Chalmers tekniska högskola och Göteborgs universitet bör utvecklas till centrum för miljövetenskaplig forskning och utbildning med betoning på miljöteknik,
6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en professur i miljöteknik bör inrättas vid Chalmers tekniska högskola,
7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att möjligheterna att inrätta en särskild utbildningslinje i miljöteknik vid Chalmers tekniska högskola bör utredas.

Stockholm den 24 januari 1989

Mot. 1988/89

Ub822

Arne Kjörnsberg (s)

Owe Andréasson (s)

Jan Fransson (s)

Lennart Nilsson (s)

Rune Evensson (s)

Inga-Britt Johansson (s)